

KÜLÖNLENYOMAT
A „SZABÓ DEZSŐ
ÚJABB MŰVEI”
38. SZÁMÁBÓL

SZABÓ
DEZSŐ

A magyar miszterelnökhöz

LUDAS MÁTYÁS KIADÁS, BUDAPEST
Felelős kiadó: Szabó Dezső, Budapest, I., Városmajor-utca 19/b.

24938 Bethánia-nyomda, Budapest, VIII., Gyulai Pál u. 9.
Felelős: Horváth János.

*Oldódjatok, ti megkövült tagok,
Szakadj fel dúlt keblemből, óh sóhaj!
Légy mint a földrendítő éji vész,
Bútól, haragtól terhes és szilaj.*

*S te elnyomott szó, hagyd el börtönöd,
Törj át a fásult nemzedék szívéen,
Hogy megcsendüljön minden gyáva fül
Mennydörgésetől a föld kerekén ...*

Miniszterelnök Úr!

Meg kell okolnia egy .magyar embernek: ha kétségeivel, a benne megnyilatkozó magyar életösztön jogos felriadásával, a magyar sebekből lelkébe gyült panaszokkal a magyar sors legfőbb irányítójához fordul? Kihez fordulna a magyar szorongás, a védekezésre fel mozduló magyar életakarát, a magyar jövő megépítésére buzgó magyar erő máshoz, mint a magyar élet-építés legfőbb kőműveséhez, ahhoz, aki egész életével elsősorban felelős minden magyar sorsáért, minden ina gyár kenyéréért, a magyar föld minden rögéért s az édes magyar nyelv elhazudhatatlan uralmi jogáért Magyarország minden röge fölött?

Az, aki a következő sorokban száz és százezer magyar döbbenetét, nehéz történelmi ítéletét jelentő panaszait, lemaszlagolhatatlan életakarátát mondja ön elé: minden viszonylatában látja azt a végtelenül nehéz és végzetes felelőségeket parancsoló helyzetet, melyben önnek történelmi feladatait végeznie kell. És a tényeket sohasem abból a lírai hangulatból ítéli meg, melyeket felvernek a lelkekben, hanem: minden egyes tényt az egyetemes magyar horizont meghatározottságában mérleget. És teliesen mentes minden elkézel-
függés ostobább, a szellemi szegénység legszánal-

masabb formájának tart. És még egy nagy érvet mondhat szavainak alátámasztására. Huszonöt éve foglalozik — az elhivatás organikus hitével, a megtéveszthetetlen életakarát egységbe látásával — a magyarság élet-halál kérdéseivel. És soha egyetlen látását sem kellett mássá igazítania, egyetlen tanítását sem kellett visszavonnia. Mindennap, minden változás, minden esemény: végzetesen igazolta látásainak mélyreható helyességét, tanításainak életet és halált megválasztó mutatóit.

Egyenlő undorodással távol minden párttól, érdekszövetségtől, cinkos összefogástól és minden világnézeti lebujtól: én is a rendben és az összefogásban látom a magyar jövőért folytatott küzdelem biztosítékát. *De rendben: mely nem gyávaság, a lemondás, a defetizmus életösztönöket gyilkoló, lelkiismereteket elfojtó rendje, hanem: a céljait tudó heroikus elszántság ösztönös mozdulata s minden magyar életöztön életre, munkára, védelemre hívó egységbe szervezése. Rendben, mely nem a magyar öntudat, magyar szolidaritási érzés, a magyar életakarát lemaszlagolása, hanem: a magyar öntudat, a magyar védő ösztönök, a magyar életakarát természetes életformája, szerves akarat önálló független történelmi műhelyének, földjének védelmére, jövőjének megépítésére. De összefogásban, mely nem a magyar életérdekek állandó gyáva „kikapcsolása”, nem a magyar nyelv jogainak bűnös elárulása, nem a magyar föld biztonságának lelkiismeretlen elhanyagolása: hanem éppen ezeknek az érdekeknek, ezeknek a jogoknak egyetlen, roppant szervezete s a magyar föld minden egyéb szempontot elvető, végleges megépítése az örök magyarság: a magyar parasztság életévé, összefogásban: mely nem idegen étvágyak, idegen életakaratok állandó hódítását jelenti s a magyarság fokozatos kiszorítását életből, földből, vagyonból, a jövő minden lehetőségéből. Hanem: a magyarság új honfoglalását: az élet és jog új rendszerét, mely a magyar földet, a magyarság vérét és munkáját saját életének, saját jövőjének gazdag forrásaivá teszi, összefogásban, mely a magyar sors irányítását, a magyar*

élet stratégiai pontjait nem árulja oda idegen vér, idegen lélek, idegen érdek és életakarát ügyeseinek: hanem a magyar sorsirányítás minden gyeplőjét, a magyar élet minden őrhelyét: a temetőkön, századokon és lelkeken átfakadó magyarság legmélyebb kifejezőinek gondjaira bízta. Ó, Elnök Úr, én a magyarság sorsát nem a börtön és tébolyda szököttjeivel, az emberkloákák történelembé tört ordasaival, nem az analfabéták szenvedélyeivel, nem márkákra gerjedt politikai és sajtó-gengszterekkel, nem idegen mozdítása titkos összeállások cinkos tényével, nem a beámtertség minden engedelmességre gerinctelenül riadt Vazuljaival és nem is az antiszemita álarccal magyarkodó történelmi orgyilkosokkal akarom biztosítani, megépíteni. Hanem: a szellem, a gondolat, a tudás erejével, egy egységes gondolatrendszer roppant szervezésével. A magyarság tehetségben, tudásban, morálban kiöltő legjobbjaival. Azok a mondatok, melyeket én itt az elért napok irtózatosan meztelenítő őszinteségében az ön lelkiismerete elé viszek: száz és százezer magyar döbbenetét, szorongását, eltaposhatatlan életakarátát fogják Önnek megmondani, önnek hatalmában, van soraimra rendőrrel, ügyésszel, vizsgálóbíróval, elkobzással, törvényszéki, táblai, kúriai bíróval, börtönnel felelni. És módjában áll egy közömbös vállvonás megvetésével elintézni a dolgot: — Hiszen ez csak egy magyar, mit számít a magyar Magyarországon. — Amit én írok: az én felelősségem. Amit ön tesz: az ön felelőssége. És a nehézléptű napok ítéletes sürgetésében a magyarság áhítatos hitével, a köteletség végső elszántságával járom meg felelősségem teljes útját.

1.

Öntudatot, öntudatot, öntudatot a magyarságnak, Elnök Úr! Öntudatot mindenekelőtt! Ez ma égetőbb szükség a kenyéرنél, hiszen ez a magyar kenyér felítétele. Ez ma sürgetőbb feltétel a levegőnél: hiszen ez a magyar tüdő egészsége, az egész magyar szervezet alapszüksége. Ez az öntudat lesz az egyetlen alkotó rend, az egyetlen védő összefogás, mely biztonságot és

jövőt jelent a magyarság számára. Az egyetlen lehetséges termő egység: a magyar öntudat.

Ehelyett húsz esztendő óta, mind szélesebb mederben, mind sokasultabb szereposztással, irtózatossal, tervszerűséggel orgyilkos maszlagolások folytattatnak a magyar életöszton teljes megölésére, a még meglevő magyar szolidaritás szétoldására, a magyar halál minél akadálytalanabb megvalósítására. Iskolai, főiskolai katedrákon és sajtóban, szörnyen hazafias és jobboldali alakulatok éjjeli lebujaiban és honfisiágos pártokban: a magyar lélek minden fülénél folyik a lelketlen mérgezés: hogy a magyar quantité négligeable kicsiny nép, önmagában semmi lehetősége és értelme nem lehet, csak a csodálatosan mindenható német imperializmus eszközeként juthat némi életféléhez. Mondják ezt akkor: mikor Írország, Finnország, Szerbia, Csehország nagyszerű példái a modern történelem megdönthetetlen dogmái gyanánt hirdetik: hogy minden népnek saját kezében, saját lelke bátorságában, saját szolidaritása erejében van lefektetve sorsa s bármily kicsiny legyen: elszánt heroizmusának makacs állandósága kivívja azt az önálló történelmi műhelyet, melyben szabadon megépítheti egyéniségét, életét. Hirdeti: *hogy az a nép, mely nehéz időkben a szenvedés és a gyáva lemondás közt meri elvállalni a szenvedést: előbb-utóbb felszabadul a lemondás kényszere alól.*

Aztán az irredenta-szenvedély becstelen kihasználásával egy olyan kisebbségi elméletet hirdetnek, mely még az ellenségeinktől is csak csupán nekünk, magyaroknak hagyott történelmi műhelyet is, és elsősorban Csonkamagyarország Erdélyét: a Dunántúlt is odadobná a korlátlan germán éhségnek és megsemmisítené a magyar nyelv uralmi jogát Magyarországon s hekatomba számra pusztítaná el a magyar iskolákat. Hasonló gyilkos ügyességgel zsákmányolva ki a zsidóság gazdasági és sajtó-túlsúlyát Magyarországon és nagy történelmi kifecsközésüket az összeomlás után: a magyar életöszton egyetlen ígézetű réméné, a magyar lélek egyetlen megszállottságává igyekeznek tenni a zsidógyűlöletet, egyrészt azért: hogy ezzel elvonják a

figyelmet a német hódítás, a német hatalomba vétel irtóztatós honfoglalásától. Másrészt azért: hogy a zsidóellenes vak szenvedély bódulatával egy korlátlan parancsuralom egy ostortól hajtott csordájába szorítsák a magyarságot, melynek acélkorlátjain belül képtelen lesz minden erőfeszítésre a német elnyelés ellen. Az élet ezer és ezer alkalmában: titkosan és nyíltan, cirógalón és vad rémítéssel igézik a magyar lelket: hogy a szervezetünkbe jutott tíz deka zsidóárzén ellen egyetlen lehető orvosságunk van: lenyelni egy mázsa német ciánkálil.

Most már félredobták minden óvatosságot, minden turánkodó álarcot s akadnak gazemberek még a magyar ifjúság lelki formálói közt is, akik a gyilkos arcátlanul nyílt szándékával maszlagolják a lelkekbe: hogy teljesen kilátástalan volna a magyarság, részéről minden védekezési, ellenállási kísérletezés: úgyis német fennhatóság alá fog kerülni. Ez voltaképpen nagy szerencse lesz ránk nézve: mert a németek gazdasági és szociális rendet fognak végre teremteni. Gyönyörű bók ez a magyar kormányzási bölcsességnek Szent Istvántól Darányi Kálmánig. Ezt a kokaint az idegen impériumok magyarságának vérebe is igyekeznek belopogatni. A napokban a prágai magyar egyetemi ifjúság, egyik vezére személyesen értesített, hogy az ottani német diákok napról-napra ezt duruzsolják makacs kintartással magyar kollégáik fülébe. Hát ez igazán velünk barátságos nemzet. Ennél barátságosabb nem is lehet. Ezért érdemes volt odaáldozni az életképes magyarok százezreit, ősi földünk kétharmadát, a magyar bölcső kilátásait.

Azután: hogy a tervszerű lélekgyilkolásnak legyen egy eulenspiegeii fintora is: biztosítanak bennünket: hogy a német elnyeléssel nem halhat meg a magyar. Nem: mert ami nincs, az nem halhat meg. A magyar faj pedig tömegesen, frenetice *nincs*. Úgy összekeveredett a németséggel, különösen a németektől mentes vidékeken: hogy már a lehető legnincsenségesebben nincs. Magyar bírói székéből hallottuk az irtóztatós dezerterálást: — Ugyan, kérem, ki magyar? Hol van a ma-

gyár? Úgy összekeveredtünk, hogy eféléről nem lehet beszélni. — És ez nem szélsőség, nem a dezertálás szélsősége! Kállay úr pedig bús kereséssel nézve szét honában, felkiáltott: — Jé! Hogyan lehet magyar fajról beszélni?! Hiszen alig látok egy-két társaságbeli embert, aki velünk volt, mikor a Vereckei Szoroson befelé rándultunk Európába a Veuve-Cliquot és a Bridge örömei felé. — Ó, Kállay úr, a világháború kitörésekor és egész tartama alatt senki sem kérdezte, hogy hol van a magyar faj. Azt sem mondta senki, hogy hidegre keveredte magát. Akkor volt magyar faj, de mennyire volt! Hiszen másképp hogy lehetett volna mindennapi magyar menüvel etetni a Halált azon az ötévi banketten, melyet a német imperializmus rendezett számára. Volt ám magyar, csuhajosan-csicsásan, rogyásig Kosuth-nótázva, lakodalmi ökörként felvirágozva, alkohollal parfümözve, hogy gusztusosabb falatja legyen a Halálnak. És a Vereckei, és az Uzsoki és más szorosokban nem a társaságbeli Kállayak tolongtak, hanem a Bugyi Jánosok, Kasza Sándorok, Kapa Péterek százazrei: évezredeből, földből, magyar csókból kinőtt ösgyökerű magyarok. És sem a lövészárók, sem a tetvek, sem a koplalás, sem a srapel, a mérgesgáz, az ágyú, a gépfegyver, a puska, a szurony, a bomba, a kolera, a kiütéses tífusz, az idegsokk nem kételkedtek benne, hogy van magyar faj. Hanem tudományosan garantált valóságként fojtották, szívták, ették, szétroncsolták, megvakították, megcsonkították, gyötörték, megőrjítették, meddővé tették a magyarság férfivilágát tíezrenként, százezrenként, millióként. És az a fölényes magyar Bíró úr nem intette le őket megvető kézlegyintéssel: — Ugyan, hol van a magyar?! Szerteszét keveredett az már. — És mikor az Allam, a Haza szent becsületszavával és felhőkarcoló ígéretekkel elszedte hadikölcsönbe a szegény magyarok egy nehéz életen át megkuporgatott filléreit: egyetlenegynek sem lökte vissza pénzét azzal a fölényeskedéssel: — Ugyan, mit szélsőségeskedsz a pénzáldozattal! Hiszen te nem vagy. Te már rég kupán keveredted magadat. Micsoda jogrendetlenség, hogy lenni tolakodói, mikor áldozni

kell. Ó, akkor kellett a magyar, kellett a magyar vér, a magyar áldozat, a magyar buzgás, a magyar gyötrem, a magyar inferno minden képzeleten túlrontó szörnyűsége: hogy fényesebbek legyenek a velünk barátságos németek szemei, ha jövőjükre gondolnak. Miniszterelnök Úr, termeltek ki, csaltak meg, orgyilkoltak meg egy népet gyalázatosabban, mint a magyarságot?!

És. Elnök Úr, tessék a nagy, kirakatosan szívrepedéses irredenta zúdulások gyászfüggőnyei mögé nézni. Igen, ez a temetőben és lelkekben gyökerező mély szenvedély igen alkalmas arra, hogy vele mindenre és mindegyre meg lehessen pumpolni a magyart, hogy minden gyilkos maszlagot el lehessen nyeletni vele. És hogy: hűségesen megmaradjon a német imperializmus uszított kutyájának. De mihelyt Németország Jugoszlávia felé barátkozik, a turánin hő jobboldali honbuzgás kezdi megbocsátani neki Délmagyarországot s csak egy másik elvett rész, vagy a legalkalmasabb zsidóság kezd hevenyesebben sajgani nekik. Románia felé közeledik Németország: az Erdély-sebük csodamódon kezd a heggedés olimpikonja lenni, annyira, hogy már Románia zsidói is fájnak a keresztényebbik turáni szívüknek. Ó, Elnök Úr, itt benn: a magyar vér, kenyér, magyar szenvedés és magyar munka országában a magyar sors, a magyar hazafiság, a magyar lélek a német éhség, a német hatalmi érdek függvénye lett. Irtózatoss játék ez s egy tervszerű gyilkosság ügyessége. És most, hogy Hitler bécsi beszédében Franciaország keleti, Olaszország északi határainak elismerése után elfelejtette biztosítani Magyarország nyugati határainak érithetetlenségét, helyesebben: elfelejtette ünnepélyesen kijelenteni, hogy a trianoni békeszerződés megsemmisítésével az elvett Nyutgattmagyarország, érintetlen joggal Magyarországé: egy új, minden szemérmert túlrontó, halálos vigyorgású mókával rúgnak a magyarországi szálláscsinálók a magyar lélekbe. Míg Bécsben és Németországban nyilvános helyeken kifüggesztett térképeket lehet látni Hitlers Traum címen, melyeken Németország, a Balatonig ér s térképek

forognak kézen: — *Es wird so sein* — ígérettel, melyeken Németország határa már Pest és a magyar Duna: most minden becstelenséget túllicitáló legendák sugatnak a magyar lelkekbe: hogy igaz ugyan hogy Németország el fogja venni tőlünk, jutalmul a világháborúban a német imperializmusért ontott vérünkért, oda- vesztett földünkért, a Dunántúlt, de cserében új magyar véráldozat árán visszaadja nekünk a Felvidéket, melyet szintén a német imperializmusért veszítettünk el. És egyetlen magyar ököl sem zúz az ilyen hír terjesztők arcába. Másik ügyesen terjesztett legenda szerint: az elvesztett Nyugatmagyarországon és a Dunántúlon népszavazást fognak rendezni — természetesen egy német megszállás objektivitásával — hogy — hova tartozzanak ezek az országrészek. Ebbe egy feltétel alatt beleegyezünk: ha ugyanakkor a világ minden országában — kellő sajtóelőkészítés után — megszavaztatják az összes idegen nemzetiségű területeket, hogy hová tartozzanak vagy hogy függetlenek kívánnak lenni. Így szét lehetne szedni az öt világrész minden birodalmi, legfennebb Ethiopia és Dél-tirol ragaszkodnának makacs erotikával hódítójukhoz. Le kell már számolni a népszavazás-maszlag piszkos és ravasz csalásával. Milyen emberi igazság az: hogy egy országrészt, melyet a mi vérünk, a mi gondolatunk, a mi munkánk épített be egy államegységi kultúrájába, melynek életépítését ezer éven át a mi vérünkkel védtük: egy mesterséges dopinggal táplált történelmi heveny percében s egy túlerő témítésével át lehessen lopni más impérium zsákmányává. Nem lehet a hálátlanságot, az eltolvajló fuffangot, a rabló erőszakot, az emberordas legaljasabb ösztöneit a történelmi építés alapelveivé tenni. *A magyar föld nem egyeseké. Minden földbirtok csak örök-bérlet a hűség feltétele mellett. A magyar föld egész teste, minden röge: egy és osztatlanul elidegeníthetetlen birtoka a magyar Nemzetnek.* Nem lehet az a huszadik század emberi és jogi horizontjában: hogy az éjjel hazatérő békés polgárt körülvegyék a sikátorok apacsai: és népszavazást rendezzenek egymásközt: hogy az ő munkájával, gondjával, eszével szerzett pénztárcája és

órája kihez tartozzék. Amint nem lehet népszavazással dönteni el azt, hogy az imént ellopott óra visszaszálljon-e jogos birtokosára, vagy rablóinak kezében maradjon. Itt megint ugyanolyan maszlagolással találkozunk, mint a nyelvi kérdésiben: egy olyan ügyes formulával: melyet magyarság hasznára nem tudunk megvalósíttatni, de amelyet a magyarság kárára bőven ki lehet zsákmányolni az ellenségeinktől és csak nekünk hagyott Magyarország határain belül. Mellyel mi nem nyerünk semmit, de elveszítünk mindent. Ó, Elnök Úr, fog akadhatni egy olyan minden képzeletet megszegyénítő orgyilkos gazember, aki bármely frazeológiával, csak egy rögéről is lemond Csonkamagyarország Erdélyének, a legősbiben magyar Dunántúlnak?

Miniszterelnök Úr! Irtózatos döbbenet: a halál dermedt döbbenete fogta el a magyar lelket s ha nem tudjuk visszaadni nekik az élet hitét: itt nem lesz építés, megújulás, nem lesz jövő. *Rendőrrel, ügyésszel, az életösztön sikoltásainak, a lelkiismeret szavának bírói elfojtásával nem lehet életet, lelket, hitet adni egy nemzetnek.* Ráér néha a moziba járni, Elnök Úr? Láta: hogyan etetik házinyúllal a vele barátságos viszonyban álló óriáskígyót? A szegény nyulacska a napfényben, rágcsálva az édes jó zöld fűvet, nyugodtan éli a maga életét s hogy biztosabban érezze élet jogát: Olaszország garantált szövetségésének érzi imagát és azon gondolkodik, hogy olasz szekfűből egy szép csokrot fog tenni a Dollfuss sírjára a legközelebbi halottak napján. És akkor közelébe bocsátják a vele barátságos viszonyban levő óriáskígyót. A nyulacska csak él tovább, örül a szelíd napnak s zengő üdvözlő táviratot fogalmaz magában Mussolinihoz. Akkor megpillantja a vele barátságos viszonyban álló kígyót. És már mozdulatlaná dermedt, már a menekülés gondolatát sem tudja megteremni élete. Vagy talán az öröm paralizálta? Talán azt hiszi, hogy a kígyó nem is kígyó, hanem asszimilált nyúl, jobb nyúl nála, az eredetileg nyúlnak szült nyúlnál? Talán azt hiszi, hogy a kígyó szövetségesként jön feléje, hogy Schulter am Schulter kaparjanak ki a tűzből valami jó gesztenyét? Talán az a meggyőződése,

hogy a kis nyúl csak az együttműködésben az óriáskígyóval biztosíthatja életét! Vagy talán úgy látja, hogy a nyúl-múlt folyamán úgy elkeveredett a kígyó-fajjal, hogy már nincs nyúl, nincs ő sem és így semmit sem fal fel az, aki őt felfalja, az pedig igazán nem baj, még csak nem is bibi: legalább: végleges rendet fog teremteni a nyúl-viszonyokban. Az óriáskígyó pedig jön, jön mind közelebb. A nyúl pedig nem mozdul, nem sikolt, nem kér segítséget, akarta minden rendőrével elfojtja riadt életösztoneit, nehogy megsértse a vele barátságos viszonyban levő óriáskígyót. És már tűnik el a feltátott szájban, és már ott vonaglik a szörnyeteg testben és már — nem vonaglik. Még utolsó gondolata sem lehetett, mellyel köszönetet táviratozott volna Mussolininek, hogy nemes szövetségével garantálta önálló fennállását.

Miniszterei elnök Úr! Arról mi nem tudunk semmit tenni, hogy az óriáskígyó ne legyen óriáskígyó. De akaratunkkal, okos és elszánt bátorságunkkal olyan öntudatot, egy nagyarányú, széles ölelésű kulturális, szociális és gazdasági politikával olyan életet és élet-hitet adhatunk a Nemzetnek hogy semmi veszély előtt sem fog nyúlállapotba kerülni.

Az életet és halált (megválasztó napokban a fél őszinteség egész bűn. Teljes egészükben a magyar sors történelmi Irányítója elé kell tárnom azokat a szorongásokat, melyek száz és százezer magyar lélek szorongásai s a magyar élet, a magyar megújulás, a magyar egység legfőbb gátlói. A magyar lélek panaszai és kérései, segítségkiáltása és felmozdult életösztone szól e sorokban Ahhoz, akitől jogosan várja az öntudatot, az élethit biztosító szavait. Okos dolog volna rendőrel, ügyésszel, elkobzással elfojtani a vívódó magyar lélek segítségkiáltásait Ahhoz, Akiben bízni akar?

Miniszterelnök Úr, a Dunántúlon és a Trianontól is nekünk hagyott Magyarország fővárosa körül egymásután oltják ki életünk legszentebb lángjának tápláló mécseseit: a magyar iskolákat. Kis magyar paraszti gyermekek, az ősi magyar lélek friss hajtásai, még melegen az elbocsátó magyar anyai csóktól, kényszerül-

nek egy rettenetes idegen idióma vonaglásaiba, egy idegen lélek formálásába benyomorodni. Irtózatossá várfeladás ez, dezertálás a legszentebb kötelességtől a magyar lélek, magyar kultúra, a magyar jövő iránt s nincs a világon olyan nemzet, melyet saját országában ilyen megadásokra tudtak volna ráöngyilkosítani. A Dunántúl veszélyeztetett vidékein, a magyar főváros körül saját édesmagunk, állami költséggel, állami hatalommal árkolgatjuk közelebb és mélyebbre azt a fekete tengert, mely el akar bennünket nyelni. Megrújuk Széchenyi idegenbe rabolt sírjait, aki nyelvünkben látta a magyar nemzet örök életét, eláruljuk, feladjuk kétszáz év legnagyobb magyarjainak annyi vérrrel, gonddal, lángelmével táplált álmát: hogy a magyar nemzetet a magyar nyelv, a magyar kultúra, az organikus magyar célok egységébe építsük meg. Mint valami retentő büntett alázatos bűnöse: mi, saját kezünkkel tesszük saját nyakunkba a kötelet, mellyel egy velünk barátságos barátság meg akar fojtani. És a magyar sajtótól, a magyar élet ösztöntől, a magyar lelkiismerettől és kötelességérzettől még az a lehetőség is el van tiltva, hogy megkiáltssa a magyar halál ez irtózatossá előkészítését.

Miniszterelnök Úr! A magyar parasztság százazrei nincstelenül, földtelenül, jövőtlenül irtózatossá sorsban szenvednek. Az a magyar parasztság, amelynek annyit ígértünk, mikor tagló alá ment a német hatalmi álomért három világrész csataterére. A hazai német parasztságot egy külföldi hatalom anyagi és szellemi ereje, belföldi hatalomhoz jutott testvérei s a magyar katolikus Egyház germán fejedelmei segíthetik mind több földhöz, mind több iskolához, fejlődési lehetőséghez: mind több honfoglaláshoz. De mi nem merünk döntő arányú védő telepítésekkel és nagyszabású földbirtok-reformmal jövőt biztosítani a magyarságnak a minden magyar erő legfőbb biztosítékában: a magyar parasztságban. Elesettségünk, megaláztatásunk odáig ment, hogy egy volt miniszter majdnem kérkedve jelentette ki: *hogy mi a földreformnál nem csinálunk politikát.* Ez a gyönyörű mondat azt jelenti, hogy a magyar pa-

rasztra hazájában, melynek mindent ő adott: az Atyaisten sincs tekintettel. És ezt büntetlenül lehet kijelenteni. És mindez a dezertálás *egy velünk barátságban álló nemzet* megemésztő barátságáért van.

Miniszterelnök Úr! Ön győri beszédében kijelentette: hogy a zsidókérdést meg kell oldani. Nem hiszem, hogy valaki elvitatja tőlem azt, hogy a zsidó problémát egész teljességében először én mutattam meg s én adtam neki olyan formát, mely az évezredekben leszűrődött emberi igazságok s a szociális igazságtétel nagy igazolásával erős. Ebben a kérdésben látásom nem változott, nem változhatik meg sohasem: mert az emberi viszonylatok mindig érvényes igazsága volt megmutatásom. És mégis nagy megdöbbenés volt) számomra és sok magyar lélek számára sors Irányítónk e kijelentése. A napnál is világosabb, hogy a német hódító akarat azért igyekszik a tömegek egyetlen szenvedélyévé, mintegy történelmet formáló szádizmussá tenni az antijúdaizmust hogy ennek megvakító erejével észrevétlenül hatalmába kerítse a magyar Vazult. Megtörténhetett a magyar országgyűlés házában nyílt ülésen, hogy a magyar nép egyik képviselője felkiálthatott: — Inkább uralkodjék Németország Magyarországon, mint a zsidók! — És ez a fráter még máig is beléphet a magyar biztonság legszentebb várába! Ugyanakkor, Miniszterelnök Úr, Egyház, a minisztériumok, a főiskolák, a municípiumok, a hadsereg, a bürokrácia, a közoktatás, a gazdasági élet stb., stb. vezető helyeit a magyar sors majdnem minden gyeplőit a német vér képviselői tartják kezükben a mai pángermán mámor halálös napjaiban! És Ön, Miniszterelnök Úr, nemes hévvel gyógyítani akarja a magyar nemzet bántó nátháját, de nincs szava borzalmas vérbaja ellen. Nem a zsidó kizsákmányolást kell megszüntetni, Miniszterelnök Úr. *Olyan életrendszert kell teremteni, mely lehetetlenné teszi a magyarság mindenféle kizsákmányolását.* Nem a zsidó érdek, zsidó szellem hódítása ellen kell külön ügyességeiket kiécázni. Az intézményes biztosítékok olyan sorát kell megteremteni: mely minden idegen érdek, minden idegen szellem hódítását a magyarság el-

len csírájában megfojtja s minden magyar polgár lelkét beleformálja a magyar nyelv, magyar kultúra, az organikus magyar célok nagy emberi egységébe, minden részletgyógyítás, kiváltságos intézkedés: a magyar halál etetése. Van-e tudomása, Miniszterelnök Úr, hogy a numerus clausus egyszemű törvénye nemsokára teljesen idegenné cseréli a magyar középosztályt az idegen főpapok, idegen egyetemi professzorok, idegen hatalmi tényezők Magyarországon? Vissza kell adni intézményes biztosítással a magyarságnak hazáját: földjét, sorsa intézését, élete stratégiai pontjait. Ó, meg kell mondanom, Miniszterelnök Úr, mert bűn volna most elhallgatni azt a mély döbbenetet, mely a magyar lelkeket nyomja: hogy Ön, két-három nappal az ausztriai fekete napok előtt, mikor már láthatta az eljövendőt: minisztériumát úgyszólván teljesen germán vérűvé újította. Olyan dolgokról van itt szó, Miniszterelnök Úr, amit semmi emberi és isteni igazság szerint nem lehet elálcázni. A hazai némettség nem akar megtűrni életében egy magyar tanítót, egy magyar segédjegyzőt, káplánt vagy baktert. És a magyarnak kötelessége tűrni, hogy az élet és halál nagy napjaiban sorsának, megmaradásának, védelmének, lelkének, kenyérének, jövőjének minden kormánya, feltétele, lehetősége annak a vérnek irányításában van mely, reánk a legközelebbi, legirtózatosabb veszélyt jelenti. Tudom, hogy ezeket a hatalomhoz jutottakat magyaroknak szokás nevezni, ha egyébként Bleyer, Huss, vagy más nevük is van. És nem is gyanúsítok senkit. De hát a Trianontól is nekünk, magyaroknak adott Csonkamagyarországon, azt sem szabad követelnie saját maradékhazájában: hogy sorsa, élete, lelkének formálását, jövőjének biztosítéka magyar agy, magyar lélek, magyar aggódás, magyar szeretet kezeiben legyen. Különben is: a Németország-hoz csatlakozást legdühösebben követelő germán is magyarrá szelídül külső vonásaiban, ha beülhet egy dúsan jövedelmező szövetkezeti igazgatói, vagy egy államtitkári, miniszteri, vagy püspöki székbe. Annyi magyar Párizs van még most is, mely megér egy ideiglenes misét. Mi lesz, ha a végkép elkeseredett, altiszt-

nemzetté degradált magyarság elmegy Genfbe a Népszövetség megvékonyult árnyékához: kérni, hogy a Trianontól magyarnak hagyott Csonkamagyarországon adják meg a magyar többségnek legalább a kisebbségi jogot! Nem látja, Miniszterelnök Úr, hogy a magyar —német élet-futball itt, saját hazánkban örök 0—2 arányra van ítélve? A németvérűnek előnye van a németvidéki állásokra: mert német. Előnye van a magyar népségű állásokra: mert jobb magyar s a pártfogást jelentő tényezők óriás többsége vérrokona. Mirevaló hát akkor a nagy irredenta zokogás!

Végtelen fájt a magyar aggodásnak, Miniszterelnök Úr: hogy ön győri beszédében ismételten kijelentette: hogy jobboldali politikát csinál. Ép így fájt volna, ha azt mondja: hogy baloldali, vagy középutas politikát csinál. Mi lélekben, nyelvben, akaratban, szenvedésben magyarok úgy hisszük, hogy az ember és a magyar ott kezdődik: hogy megveti a közéleti szerencsehajhászat e piszkos lebujaít s Magyarország, összes fizikai és pszihikai adottságaira alapítva minden magyar szenvedés, minden magyar bölcső, minden magyar életöszton politikáját csinálja. A dolog annál is döbentesebb: mert annak a kirakatosan jobboldali sajtónak, és azoknak az ordítón jobboldali elemeknek jórésze, melyek legtömegesebb és legélesebb visításokkal töltik meg a magyar lelket: oly korlátlanul arcátlan német nacionalizmust zajong az antijúdaizmus örve alatt: hogy bátran kérdezhetjük: hol kezdődik a hazaárulás, ha ezek még mindig nem hazaárulók. Két cikket is mutathatnék a minden dobbal hazafias TESz lapjában, mely a német hódítás legszemérmertlenebb előkészítője, — pedig csak két számot láttam belőle., A tizenhatodik században éhes uraink eladták az országot az idegen uralkodóháznak. Valami irtózató összeállást érzek e féktelen zajongás mögött, mely önállóságunkat, jövőnket, egész életünket fenyegeti. Nem lehetne végetvetni e becstelen idegen hazafiságnak? Az összeomlás perceiben a *baloldal* döfte meg a megtántorodott magyarságot. Ma a *jobboldal* egy része egy halálosabb, jövátéhetetlenebb árulásra gerjed.

És most érek el mondanivalóm legnehezebb részéhez, a nagy könyörgéshez, melynek teljesítése az élet és halál megválasztásánál fontos a magyarság életére. Miniszterelnök Úr, kérem, könyörgök: ne engedje elfojtani a magyar életösztön riadásait, kereséseit, a magyar lelkiismeret tiltakozásait. Egy új, kannibál sajtótörvény Trianonjával fenyegetnek bennünket, melynek a napokban megjelent — elismerem, nem hiteles tartalma — elundoritaná tőlünk a művelt világot, el idegen impériumok alá szakadt testvéreinket s a magyar szellem, a magyar életösztön, a magyar életakarat meggyilkolását jelentené. Letagadhatatlan tény: hogy ma a zavarokat: az utcai verekedéseket, az uszításokat az erőszak alkalmazására, a törvény féktelen megvetéseit a jobboldal úgynevezett szélsőséges elemei követik ei. Nagyon okosan, tervszerűen, trenírozottan és villanygomb-megnyomásra szélsőséges elemei. Így történetelt meg, hogy március 15-én hazaáruló gazemberek a magyar bölcső, a magyar rögök felé zúduló német Behemótot éljenezték. Azon a március 15-ikén, mely a magyarságnak nagy diadalnapja volt a germanizmus fölött. Ezeket az elemeket pedig kellő akarattal a mai törvények korlátai közt bőségesen el lehet Intézni. Csak komolyain meg kell mutatni nekik: hogy Magyarországon mától kezdve megszűnik konjunktúra lenni a káosz előidézése a germán hódítás számára. És mégis mit látunk? Míg a magyar szellem komoly megnyilatkozásai, a magyar lélek hivatott kifejezői, ha feltárják a magyarság tényleges sebeit: fölényes — ó, milyen siralmasan fölényes — kioktatásokban, elkobzásokban, fogházban részesülnek, míg egy úri csirkefogók uszítására ösvallásba gajdult szerencsétlen paraszt két évi fegyházat kap: a germán hódítást előkészítő ravaszul tervszerű anarkiának szeszbe mártott magyar ruhásai, a magyar nemzeti Államot, a magyar Nemzetet s még a nekünk csonkított maradék Magyarország egységét is szétoldó, hazaáruló német célú gengszterek hímes tojás-ként kezeltetnek. Nem teljesen alapos a szorongás minden becsületes magyar emberben, hogy 1. vagy egy hatalmas belföldi szervezet eszközei ezek, melynek

olyan hatalmi helyzetű tagjai vannak, hogy a törvény-nyel szemben is meg tudják védeni gunmanjeiket. 2. Vagy egy idegen hatalom minden magyar fórum fölött álló parancsa védi őket. 3. Vagy mind a két eset fennáll?

Azután, Miniszterelnök Úr, engedje meg e végzetes órákban a teljes őszinteséget: borzalmasan pusztító hatása van annak: ha az Állam az igazságszolgáltatási, a törvényes megtorlás immorális eszközökhöz nyúl. Egy nekem szóló ítéletben az van, hogyha esetleges bűnügyi költségeket nem lehet rajtam behajtani: a Nyomdának kell azokat megfizetni. Egyáltalában: a Szellem, az író bűnügye felelőségébe bevonják a technikai megvalósítót. Mit jelent ez? Azt, *hogy Magyarország legjobb szellemeinek cenzorává teszik a nyomdavezetőt, a szedőt, a nyomdászintást, a takarítólányt.* És még tovább: mit jelent: *jelenti ezeknek az elemeknek kémekké, denunciátorokká alajítását.* Ilyen jogon fel lehet akasztani a bábát, aki egy rossz minisztert kaulauzolt e bús jellegű világiba. Fel lehet akasztani a baltakészítőt, mert egyik baltájával valaki agyonütötte az apját. Vannak bizonyos számszerint elsorolható nyilvánvaló esetek: mikor a nyomda embereit tényleg homlokodon ütheti az eléjük adott szöveg bűnös akarata. Ilyen: az Államfő gyalázása, a nyílt felhívás fegyveres lázadásra, Magyarország, hazaáruló felosztása: Hungária egyesült földekre, izgatás arra, hogy Magyarország német fenhatóság alá kerüljön, stb. Ilyen esetekben tényleg azok a kötelességek érvényesek a Nyomda emberei számára, mint azok számára: akik egy gyilkossági kísérletet látnak. De az ilyen egészen nyilvánvaló, a legegyszerűbb elméktől is megfogható eseteket kivéve: nem lehet a nyomdavezető, a szedő, az inas, a takarítólány az írónak bírója: tehát: nem is lehet felelős érte. Hiszen hány eset van, hogy a legintelligensebb, a legmélyebben morális érzésű bíró, sőt éppen az ilyen bíró: nehéz küzdelmet ví önmagában az írott törvény szövege s a vádlott szövegben megnyilatkozó magyar életakarat közt, és... nem tudja a bűnöst kimondani. Miniszterelnök Úr: a magyar szellem meggyilkolása az,

ha termése fölé bíróvá emeljük az üzletet, a nyomdát. Ez volna az előzetes cenzúra legrombolóbb, legaljasabb módja. Ne aljasítsuk el Magyarország polgárait!

De még ennél döbbenetesebb, halálosan döbrentő az a tény: hogy újabb időkben a német veszély taglalása, az idevonatkozó nehéz aggódású tények feltárása a magyar lelkiismeret, a magyar öntudat és életösztön elé megtiltatnak, eltiltatnak, elfojtatnak, tekintettel: *a velünk barátságos idegen nemzetre.*

Miniszterelnök Úr! Mit jelent, bárhol e föld kerekégén és a művelt nemzeteknél leginkább: tekintettel lenni egy barátságos idegen nemzetre?

Ezt: nem piszkolni meg a nyilvános sajtóban nyilvánvalóan gyalázó szavakkal az illető nemzetet és annak államfőjét. Ennyit és egy jöttával sem többet.

És mit nem jelent? Mit nem jelenthet? Milyen jelentés volna a leggyávább öngyilkosság?

Nem jelenti, nem jelentheti: a bármily szempontú kritika korlátozását az illető nemzet vagy államfő tényekre, történelmi életére, általában: életjelenségeire. A leghülyébb torzítás: az ilyen kritikai taglalást: *beavatkozásnak* minősíteni az illető ország belügyeibe. Hiszen: minden ország, minden nemzet élet jelenségei, történelmi kísérletei: tanulságokat, megoldási módokat, intéseket, hasznot vagy halálos veszélyt jelenthetnek számunkra. És bűnös öngyilkosság — talán nem is ön — gyilkosság volna: bármily veszélyt és védekezési módokat eldugni a Nemzet életösztöne elől.

A fennebb említett nekem szóló ítéletben rám súlyosbító körülménynek (találtatik az: hogy az ítélet tárgyát jelentő szövegben megmondtam azt, hogy a magyar *élet* stratégiai pontjait, irányító helyeit, hatalmi állásait (Egyház, minisztériumok, közoktatás, bürokrácia stb.) óriási arányban németvérűek foglalták el. Ebben az ítélet a hazai németiség megbántását látja: Tehát: *a hazai németiségre büntetést érdemlő bántást jelent: ha egyszerűen konstatáljuk, hogy a magyar élet, magyar sors őrhelyeinek óriási arányát az ő egyedei foglalják el. De: a hazai hazátlan magyarságra nem bántás az: ha sorsa őrhelyeit nagyrészen tényleg né-*

metvérűek fogatják el. A szegény hazai magyarságra az sem bántás, nem büntetendő és súlyosbító körülmény: ha a hazai németek egy magyar bakteri, egy magyar tanítót sem akarnak megtűrni maguk közt. Ó, Miniszterelnök Úr! Lehetne-e ilyen gyilkosan kétféle mértékkel mérni még akkor is, ha nem Magyarország magyarjai, hanem egy idegen állam pénzen vett rab-szolgái volnának! Milyen másként fogja fel a velünk való barátságot Németország! Ott, ahol még címlegesen sincs szabad sajtó, ahol parancsuralom van s csak olyan írás jelenhetik meg, mely benne van a kormány akaratában: nyíltan terjeszthetnek olyan térképeket, melyek elrabolják országunk jelentékeny részét és hirlapcikkeket, melyek gyalázatos rágalomokkal piszkolnak. Hát van olyan vak, aki nem lát be ebbe az irtó-zatos játékba?

Elvállalhatja azt bármily lelkiismeret: hogy így visszafojtsa egy nemzeti életösztönének egészséges éberségét, életakarátának szükségszerű megnyilvánulásait? Pedig a feketébbik leves még hátra van s ezt kénytelen vagyok saját tapasztaltomból bemutatni. Nagyon kérem, Miniszterelnök Úr, ne méltóztassék a következőket személyes panasznak venni. Én készen vagyok minden bántásra, minden szenvedésre: hiszen az a magyarság éberebb öntudata, erősebb, szélesebb szolidaritása, tanításaim megnőtt ígézete lesz. Tisztán csak egyetemes vonatkozásaiért hozom ide a dolgot. Két év óta, híveim felkérésére, minden hónapban egy közös vacsorán veszek részt. Ez nem asztaltársaság, nem párt, semmiféle alakulat vagy összeállítás. Jön, aki akar: a magyar középosztály leggondolkodóbb, legműveltebb része: mérnökök, orvosok, tanárok, ügyvédek, sok nő, a főiskolai ifjúság tanulni vágyó tagjai stb. Nagyszerűen fegyelmezett áhítatos figyelmű, mély gyökerű magyar akaratú közönség. A vacsorák után mindig a magyar élet valamelyik problémáját tárgyalom. Tárgyalom a legszélesebb horizontjában, egyetemes vonatkozásai-ban, távol a napi politika kis játékaitól, távol minden párttól, érdekszövetségtől, csupán a magyar kenyér, a magyar lélek a magyar bölcső mély szempontjai sze-

rint. Hiszen éppen a tudás, a morál, a szellem uralmát akarom elgyökereztetni a lelkekben ma: mikor a börtön, és tébolyda szököttjei követelnek diktatúrát maguk számára. Felidéztek a rendőrségre. Hat előre bejelentett téma közül hármát, mint politikai vonatkozásút jelöltek meg. A következőket: 1. Demokrácia és diktatúra. 2. Külpolitikai kilátásaink. 3. Független államiságunk előnye. Kijelentették, hogyha bármely politikai vonatkozású dologról beszélek, betiltják az összejöveteleket. Engednem kellett. A demokrácia és diktatúra helyett ezt ajánlottam: Van-e magyar lélek? Elfogadták. A külpolitikai kilátásaink helyett ezt: A magyarság elhelyezkedése Európában. A rendőrtisztviselő aggódva rázta meg fejét: — így nem lehet, ez megint politikai ízű. Tessék így formulázni: A magyarság, kulturális elhelyezkedése Európában. — Természetes: elfogadtam. Annál inkább, mert kutya legyen, ha tudom, mit jelent. A harmadik téma megváltoztatása elől mégis visszahököltek. Az illető osztály főnöke, természetesen: szintén a nincsmagyarnál jobbmagyar, udvariasan tudtomra adta: írónak nem szabad politizálnia, ehhez csak a képviselőház tagjainak van joga.

Miniszterelnök Úr! A kommün legdöbbenetesebb napjaiban: 1919. május 23-án jelenttettem meg az El sodort Falut. Politika volt ez a könyv: az elérkezett, új korszakot teremtő magyar politika. Az egyetlen halhatatlan tiltakozás az idegen uralom ellen az egyetemes gyávaság e szomorú napjaiban, Pár nap múlva a szovjet, valami ürügy alatt, betiltotta a könyv terjesztését. Én, azokban a napokban, mikor este a Lenin-fiúk látogatását várhatta az ember: fűtültem a tilalomra és tovább terjesztettem az új evangéliumként szétkapdosott könyvet. Mert a hatalom parancsaival szemben csak a magyarság mélyebb parancsát tudtam hallani. És megvallom, Miniszterelnök Úr: hasonló összeütközések alkalmával megint csak ezt a parancsot fogom követni.

A szovjet zsidó intellektueljeiben volt mégis annyi szemérem, hogy nem tettek újabb lépéseket a magyar életakarát, a magyar szellem e gigantikus felmozdulása

ellen. És azóta: ünnepelve vagy kitagadva, bármily sorsban, egyedülségem erősebb hadserege élén makacsul, elijeszthetetlenül folytatom azt a munkát, melynek roppant előjátéka ez a regény volt. Írásaimban a magyar horizontot eddig nem ismert határokig, terjesztettem ki. Új öntudatot, új történelmi látást, új életérzést, új teljes élettartamot adtam a magyarságnak. Nemzedékek óta én vagyok a magyar lélek legmélyebb formálója s nem, mozdul magyar gondolat, magyar akarat úgy, hogy valamiképen ne legyenek mögöttem. És most rendőrilegi rám kiáltanak: — Kuss, laikus! El a magyar problémától. Azok a Verbovszky, a Velcsov, a Pálffy Fidél, a Fábián és Buchinger urak és kollégáik monopóliumához tartoznak.

Miniszterelnök Úr, ön jobban tudja, mint én, hogy — tisztelet a kivételeknek — kik lesznek és kik lehetnek képviselővé. Ön éppen olyan jól tudja, mint én: hogy a választáskor a jelöltek mit csinálnak végig, hogy eljussanak az áhított szent vadászjegyzhez. Ön tudja, hogy ez a végigcsinálás oly irtózatoss dolgokat jelent, hogy éppen a magyar szellem legjobbjai, a tehetség, a tudás, a morál, a magyarság elhivatottjai undorodnak vissza egy ilyen szemét-eposz megvívásától. Lehet-e ezek monopóliumává tenni a magyar történelmi építést, a magyar sorsot?

A Miniszterelnök Úr magyar középiskolán és magyar Egyetemen át végezte tanulmányait. És éppen olyan jól tudja, mint én, és mint minden magyar: hogy a magyar történelmi építés, a magyar politikai fejlődés, a magyar megmaradás mit köszönhet a magyar írók mártíriumosan áldozatos, szent heroizmusú hadseregének. Igaz: sohasem jelentettek week-endi megkönnyebbülést a hatalomnak s a jogrenddé manikűrözött magyar elnyomásnak, magyar kizsákmányolásnak. De voltak riadó és útmutató, voltak a magyar sebek megtalált kiáltása és új összefogás. Voltak eligazító gondolat, megtalált program s széles szárnyai az *élet* felé felmozdult magyar léleknek. Teljes felelősséggel merem állítani: *a 18-ik század elejétől kezdve a magyar történelem, a magyar élet: az örök magyar-*

ság többet köszönhet egyetlen 18-ik századi ébresztető írójának: mint az azóta mozgó összes magyar politikusoknak. Vagy talán éppen ezért van az új tilalom?

Miniszterelnök Úr, körülöttünk Európában az új életre mozdult nemzetek, nemcsak a nagyok, hanem a kicsinyek is, és olyanok is, melyeket mi olcsó megvetéssel szoktunk emlegetni, úgy keresik a megújulás útját: hogy életre hívják a nemzet minden életösztonét, megteljesítik öntudatát s új határozott vonalú életdogmákkal adnak irányt a heroizmusig felfokozott életakaratnak. És mi, a világtörténelem e nagy fordulátában, az élet és halál, a megújulás és elnyelés keresztútján még mindig a régi politikai játékok apró kis mókáit maszatolnók: a Nemzet sorsát egy kis kiválasztott társaság apró ügyeskedéseinek monopóliumává tesszük s a nemzet nagy tömegét eltiltjuk, elközömbösítjük, elkadaverizáljuk saját életproblémáitól, saját sorsától, legmélyebb feladataitól? Ezt a módszert mondja helyesnek a magyar múlt tanúsága és tanulsága?

Nem. Minden magyar szenvedés, minden magyar veszteség és egész tragédiánk irtózatos német kiáltanak erre a kérdésre. Ilyen egyedárúnak tekintette a két Tisza a maga kis társaságával a magyar sors intézését. A magyar szellemi munkásságban, a munkásságban és a parasztságban nem tűrtek semmi életépítő szeivezkedést, semmi organikus foglalkozást saját problémáikkal és az ország nagy kérdéseivel. És mi lett a végeredmény? A magyarságot minden érdeke ellenére bevittek a német imperializmus világháborújába. *Ezt a tévedését maga Tisza István nyíltan, parlamenti ülésen beismerte a félig félkegyelmű Károlyi Mihály előtt.* És lett millió magyar hulla, lett Trianon, szétmarcangolt Magyarország, ledőfött magyarság s a német hála irtózatos fenyegetései. És az összeomlás percében a politikailag kadaverizált, tájékozatlan és szervezetlen magyarság bódultan engedte sorsát egy politikailag, öntudatosított idegenség, a zsidóság, később pedig, a kommün bukása után a svábság kezeibe. Milyen irtózatos szándéka lehet azoknak a magyarsággal, akik

ilyen borzalmas, ilyen halálos tanulság mellett: még ma is ezt az állapotot akarják folytatni! Viszont: honnan kapta erejét az 1790-től kezdődő csodálatos magyar lendület? Onnan: hogy a magyar ébresztők riadó-jára minden magyar polgárnak házi ügye voltak a magyarság problémái, mindenki eleven ereje volt a politikának s felmozdult hívője a magyar életakarat egységének. Lássá, Elnök Úr, 1907-ben, ezelőtt harmincegy évvel, egy kis székesfehérvári helyettes tanár, akit valami Szabó Dezsőnek hívtak, hazatérve másfélévi franciaországi tanulmányútjáról, egy nagy alkotó magyar egység álmával szívében: egy még talán naiv, itt-ott ügyetlen cikksorozatban rámutatott a magyar-zsidó probléma legmélyebb kérdéseire. Nagy földrengés lett belőle s magyar sorsirányítás magabiztos egyedárusa: Tisza István hangosan intette le: — Mondják meg annak a kölyöknek, hogy a tanár tanítson és ne kotyogjon a politikába. — Pedig akkor még egész nyugodt, emberi megoldást lehetett volna találni erre a fájdalmas problémára, mely hasznára lett volna a magyarságnak és zsidóságnak egyaránt. És mennyi minden másként történt volna. Most pedig ön, Magyarország miniszterelnöke programot adó nagy beszédében ismételte a kis helyettes tanár szavait. Várjunk addig, amíg a sokkal halálosabb német veszély problémáját is — jól megkésve — felveti egy eljövendő Darányi Kálmán? Ennyi tanulság és tanúság után: magyar akaratú magyar ember lelkére veheti azt felelősséget: hogy rendőrrel, ügyésszel, bíróval, börtönnel zárja el a magyar élet-ösztönt, a magyar életakaratot, a magyar szellemet a saját élete problémájától a saját hazájában, melyben két politikailag teljesen önludatosított, ezer nyílt és titkos erőtől támogatott idegen faj rohan mellette az élet diadalára?!

Ó, Miniszterelnök Úr! Ez az összeomlás után ránk szennyesedett húsz év elvett tőlünk mindent, amit ellenségeink, amit Trianon meghagytak nekünk. Mikor végre megtalált önállóságunk még, tragédiánkban is egy nagy alkotó megújulás lehetőségét ígerte nekünk: a tehetetlenségek, gyávaságok és sunyi idegen akaratok

bünei még mindig gazdag zsákmánytól tudták kifosztani a kifosztott magyarságot. Életének örhelyeit, a föld, a vagyon, a hatalom, a lélekformálás lehetőségeik idegen kezekbe játszották. A kommün bukása után felbuzgó nagyszerű tömegöntudatot, a magyar egység és szolidaritás nagy lelki alkalmát a furfang és uszítás minden eszközével az elgyávulás, szétoldódás beteg folyamataivá tették. Mindazt, ami a múlt legnagyobb magyarjainak, az évszázadokon át küzdő magyar életkarafaak legszebb álma volt: megcsúfolták, elpazarolták. El védő ösztönünk erejét a megemésztő germánság ellen, el nyelvünk áhítatos vallását és uralmi jogát, el a magyar állam magyar nemzetté formáló nagy alapelveit. Lehet-e még ezen az úton tovább haladni a magyarság meggyilkolásának határozott akarata nélkül?

2.

Öntudatot, öntudatot, öntudatot a magyarságnak, Miniszterelnök Úr, öntudatot mindenekelőtt, mindenekelőtt! Ez lesz a nagy alkotó egység, a kimeríthetetlen erő, a megújulás diadala, ön, aki oly letagadhatatlan kormányzási ügyességeket mutatott, jogos ennek a gyönyörű feladatnak elszánt elvállalására.

Véget vetve a gyávaság, a dezertálás, a lemondás, a feladás húszéves kurzusának: határozott, alku tárgyát nem jelenthető *eddig s tovább nemet* kell mondani az irtózatossá válásáért, a germán pumpolásnak.

Mondja ki a magyar országgyűlés, mint nyolcmillió magyar szomjasan várt evangéliumát: hogy Magyarország teljes függetlenségét, önállóságát, egyéni alkotásának külön történelmi műhelyét minden körülmények között megvédi. Ez a magyar élet megmáshatatlanságának örök alaptörvénye.

Mondja ki, hogy a magyar föld minden röge, az egész Magyarország teste az egységes magyar Nemzetnek elidegeníthetetlen tulajdona. Minden magán földbirtok csak örökélet a nemzethűség és a magyarság egyetemes érdekeinek feltétele alatt.

Mondja ki, hogy a magyar Állam minden polgára az egységes és oszthatatlan magyar Nemzet tagja. Más

nemzethez nem tartozhatik s politikai, gazdasági irányítást idegenből az árulás bűnténye nélkül el nem fogadhat.

Mondja ki, hogy a magyar Állam, a magyar Nemzet uralmi joga, egysége eilen izgat, vagy a hűtlenség bármely formáját követi el: ingó és ingatlan vagyonát elveszti s az országból kiutasítatik.

Mondja ki, hogy bármily jellegű közéleti állásba, mely középiskolai vagy egyetemi végzettséget követel: csak olyan egyén helyezhető, aki a magyar középiskolában vagy magyar egyetemen kapta meg a magyar kultúra, magyar történelmi ideológia lelki egységét.

Mondja ki, hogy egyéni életében bárki bármily nyelvet és kultúrát ápolhat. De a magyar nyelvet minden polgárnak anyanyelvi tökéletességgel kell beszélnie s bármily jellegű közéleti téren csak a magyar nyelv használható.

Milyen egységet, milyen erőforrást, milyen alkotó lendületet jelentene a magyarságnak: ha a magyar országgyűlés megint a magyar öntudat, a magyar életakarat, a magyar megújhódási vágy kifejezője lenne. Ez az öntudatban megvalósuló magyar egység hatalmas támasza volna egy nagyszabású elszánt akaratú építő politikának, mely a magyar kultúra és a szociális igazságtétel jegyében történnék s ellenállhatatlan erővel mozgósítaná az élet felé a magyarság bárhol levő elemeit.

Először is: a magyar élet minden terén az irányítást, hatalmat, vagyonszerzést, mindennapi kenyeret jelentő bármily helyén biztosítani kell a magyarságnak a számát és történelmi munkáját megillető arányt. Ez nem lenne kizárás, igazságtalanság semmi más faj ellen. Ellenkezőleg: *a magyarság megkésett és elodázhatatlan bebocsátása volna az igazság, az egyenlő elbánás, a liberalizmus áldásaiba.* Ugyanekkor intézményesen kell biztosítani: hogy a magyar parasztság és munkásság arravaló gyermekei középosztállyá fejlődhessenek. Ma a numerus clausus, a drága tandíjak, könyvek, iskolai szerszámok éppen a magyarság gyermekeit zárják el ettől a lehetőségtől: hisz a magyarság a legszegényebb,

az altiszt nemzet és legkevesebb pártfogója van az ország hatalmi helyein. És ezek is legtöbbszörre minden egyebet fognak, csak az ő pártját nem. Ez alapkötelesség: egy egészséges, egységes, népből nőtt középosztály csak így jöhet létre.

Felhíva Európa figyelmét fenyegetett helyzetünkre: a nagybirtokot mozgósítsuk egy gyors és hatalmas tervszerű és minden szükségeiben hitellel ellátott telepítési földreformra. A Dunántúlt, az összes határokat, Budapest környékét széles sávban telepítsük tele a magyar vér paraszti acéltágláival, minden habozás, minden kétsedelem nélkül. Ez hatalmas életfejlődést jelentene a magyarság egyetlen nagy erőforrásának: a magyar parasztságnak és védő biztosításit az édes magyar nyelvnek, egész jövőnknek. Ez az önvédelem, az élet természeti parancsa, olyan: mint a megtámadott kezének elhárító felmozdulása a feléje csapó halálos bunkó ellen. Ez új életberendezés költségeinek fedezésére be lehetne, méltányos hozadék biztosításával, sorozni a közületek és magánosok tőkéinek bizonyos részét. Hiszen az emberi életei is be lehet sorozni.

Egy olyan minden szabadságában intézményesen biztosított új demokráciát kell politikai rendszerré tenni, mely a nemzeti munka egyetemes tömegét minden tényével önsorsa igazgatására, a történelmi élet építésére neveli s az élet minden terén lehetetlenné tesz minden szabadzsákmányt, minden élősdiséget, minden kalandorságot. Egy ilyen minden atomjában öntudatosított nemzet a magyar megmaradás legerősebb biztosítója. Ebben a demokráciában egyenlő elbánás lesz az ország bármily vérű polgárával szemben: a magyar nyelv, magyar kultúra, az organikus magyar célok egységében s a hűség vitathatatlan feltétele mellett.

És végül: a magyar önvédelem, a magyar megmaradás, a magyar bölcső minden parancsából: új külpolitika] lehetőségeket, új védő elhelyezkedést és történelmi értelmet kell megtalálnunk Európában. Deák végzetes tévedése volt, hogy saját elvi kijelentése ellen a szenvedés helyett a lemondást választotta. A magyar lélek végzetes, jellemző könnyelműsége az: hogy a nyo-

masztó ma bármily lehetőségű lerázásáért kockáztatja holnapjait, jövőjét, megmaradását. 1867-ben, a magyar történelem e legfeketébb évében: a behemót germánság védelmévé kötötte le a magyarságot a velünk hasonló sorsú kis nemzetek szabadságvágya ellen. Ő ezt a megmaradás, a biztosítás útjának gondolta, pedig ez az út a temetőhöz vezet, melyet nem mindig Trianonnak hívnak, van még borzasztóbb neve is. Szenvedtünk volna tovább: ez éberebb magyar öntudatot, szélesebb magyar szolidaritást jelentett volna. És kerestük volna Ausztria többi népeivel együtt közös problémáink megoldását s a szabad jövő megszerzését. Milyen egészen más jelentőségünk lett volna a környező népek lelkében, életében, mennyivel kevesebb lemondás, kevesebb vér, föld és sors-veszteség jutott volna nekünk osztályrészül. Miniszterelnök Úr: Ausztria példája, Olaszország szövetsége, brennen heveny-szónoklata, és Dollfuss ölelései után még a vakoknak is szemébe domborította: hogy egy aránylag kis nemzet biztonsága csak a kis nemzetek biztonságában van. Németország irtózatossá válása (és kik ajánlották fel a háború alatt több ízben Erdélyt Romániának?) még irtózatossabban mondja: hogy egy kis vagy közepes nemzet csak fika lehet egy Nagyhatalom sakktabláján, melyet csupán önértékei szerint tologat ide és oda vagy dob félre. Meg kell találni a megegyezést, ha többet nem, egy hosszúlejárátú Treuga-Dei-t a szomszéd népekkel bármi módon. Az én felelősségem nem végződik a sírnál és nevem tisztaságára s a magyar bölcső végtelen szeretetére mondom: tudom, hogy a mai állapot mennyi szenvedést, mennyi veszteséget jelent a magyarságnak. De sokkal irtózatosabb és végleges halál lenne, ha tovább hágyútötléke maradna a német imperializmusnak, tovább folytatjuk a vérbosszú politikáját magunk és a szomszéd népek között. A szomszéd népek be fogják látni: hogy mindnyájunkra több előny van egy kisebb lemondású megegyezésben: mintha engedjük, hogy egy éhes nagyhatalom folytonos pumpolással ki játszón bennünket egymás ellen s végleg lenyeljen mindnyájunkat, őszinte, bátor lépéseket kell tennünk

a kulturális és gazdasági vérkeringés visszaállítására e népekkel, ebből csak haszna lehet az ottani magyarságnak. És ez egy nagy lépés lehet az új nagy történelmi gondolat felé, mely a kisebb nemzetek egyetlen megmaradási biztonsága: védő szövetségbe (tömöríteni Kelet-Európa, a Balkán és Nyugat-Ázsia kis és közepes nemzeteit, melyben mindenik nemzet biztosítéka volna az összes többi nemzetek független, önálló, egyéni fejlődésének. És amely megvédené ezeket a nemzeteket a nagyhatalmak gazdasági vagy katonai nyomása — vagy egy esetleges zsákmányfelosztás irtózatos meg-egyezése ellen.

*

Miniszterelnök Úr, ma az életnek egyetlenegy konjunktúrája van: a bátorság. Ma a legmélyebb sikerű politikai módszer: a heroizmus. Ma az egyetlen védő és alkotó egység: a mozgósított magyar öntudat. Aki mindig hátrál, mindig lemond, mindig a gyávaságot tartja megmaradása biztosítékának: az elvesz a világ megvetésében és könnyű zsákmány elnyomója számára. Hívjuk fel egy nagyarányú, szélesmberségű kulturális, gazdasági, szociális politikával a magyarság öntudatát az önvédelem, a megújulás nagyszerű harcára a világ figyelme előtt és találjuk meg a közös életérdek, a közös életveszedelem útját a kis nemzetekkel.

Miniszterelnök Úr: kívül és belül könyörtelen ellenségek fenekednek a magyarságra és lelkévé akarják igézni a végső circumdederuntot. De, higgye meg, Miniszterelnök Úr: sohasem álltak nagyobb lehetőségek a magyar megújulás, a magyar megmaradás számára, mint most. Csak bátran bele kell kondítanunk a világ lelkiismeretébe: hogy élni akarunk s hogy ez az élet mindig szélesebb ölelésű egyéni kultúrát, mindig több életet és munkát biztosító szociális igazságtételt jelent, és mind több védelmet és fejlődést biztosító együttműködést a kisebb nemzetek számára. És megömlhetetlen alapelvünk legyen: inkább szenvedni, mint lemondani.

Miniszterelnök Úr! A félénk ember is csak a sírig él s a legéhesebb érdek is csak a temető előtt eszik. Van értelme hát félni, van értelme szitavirág érdekek

megkötő rabságában élni, mikor heroizmusunkkal az utánunk jövők végtelen sorának bátor biztonsága, önzetlenségünkkel, helyesebben: örökebb, egyetemesebb önzésünkkel millió és millió bölcső megelégitett életérdeke lehetünk? Miniszterelnök Úr, az, aki e sorokat, alázatosan és szeretettel, könyörögve és bizakodva Ön elé terjeszti: már az évek, szenvedések, tapasztalatok behavazott Montblancjáról látja az életet. Már nincs éhsége, szomjúsága önmaga számára s minden élete egyetlen halálon túlröntő szeretet egy gyalázatosan megcsalt, könyörtelenül kitermelt csodálatos nyelvű, mély kincsű és végtelen emberségű nép iránt. Mit lehetne alkotni ezzel a néppel, ha vérének, lelkének gyermekei építenék sorsát! És most, hogy ezek a könyörgő sorok kiszakadtak aggodásomból: mintha látnám száz és száz ezreit az apró, alázatos magyar paraszti háznak, a kis magyar paraszti bölcsőknek. És mintha a millió magyar bölcsőben pihegő édes-kis lehellet egy hatalmas széllé egyesülne, a történelem egy roppant indító akaratává s mozdulásra duzzasztaná a magyar hajó petyhüdt vitorláit. Miniszterelnök Úr, markoljon a kormányba heroikus, új elszánással: a hajó új utakon akar az Élet új hívásai felé haladni. Az állam-üzlet apró gazdasági zsargonjának, a kis ügyességeknek, a mikroszkopikus machiavellizmusoknak ideje lejárt: halálos elszántságú, epikus arányú történelmi építésre van szükség, hogy legyen védő és teremtő magyar öntudat. Miniszterelnök Úr: az élet forró hívása jön a márciusi szélben a meghervasztott magyarság) felé. Könyörgöm: vezessen bennünket e hívás parancsai szerint.

Budapest, 1938. március 15-én.

Mély tisztelettel

Szabó Dezső.

Szabó Dezső Újabb Művei

minden hónap elején jelennek meg. Egyes füzet ára: 1 pengő.

EDDIG MEGJELENT:

1. sz. A kötél legendája.
2. sz. Mosolygok.
3. sz. A magyar irodalom sajátos arca. Korunk nőproblé-
niája. Az ellenforradalom természetrajza.
4. és 5. kettős sz. Karácsonyi levél. A Németség Útja. Deb-
receni tanulások. Feltámadás Makucskán.
6. sz. Életeim: születéseim, halálaim, feltámadásaim. Az új
honfoglalás felé: Népképviselő. A kis nemzetek sorsa.
Mai jegyzetek.
7. sz. Március mérlegén: a Gömbös-kormány és az „Cj Kor-
szak”. Életeim.
8. sz. A húszévesekhez. A magyar nyelv védelme és a kisebb-
ségek. Életeim. III. Bücsú Budagyöngyétől. Mai jegyzetek.
9. sz. Magyarország helye Európában: Kelet-Európa. A falu
Budapest. Életeim. Mai jegyzetek.
10. sz. Nyílt levél Hörnnan Bálinthoz. A tragédia tragédiája.
Az új magyar történetírás feladatai. Mit adott nekem a
magyar kálvinizmus? Az idegen. Anyám. Noé utolsó bár-
kája. Életeim. Mai jegyzetek.
11. sz. Treuga Dei: A nemzeti egység fogalma, határai, fel-
tételai. A Philadelphia ablakában. Az élet értelme. Életeim.
Mai jegyzetek.
12. sz. Mussolini. A magyar középosztály megteremtése. A kö-
zépiskoláról. Az egyke. Életeim. Mai jegyzetek.
13. sz. Kárhozott nemzedékek. Világtörténelem. A kettészakadt
magyar irodalom. Zseni és örület. Mai jegyzetek.
11. sz. A mai magyar politikai horizont. Mai jegyzetek.
15. sz. Válasz egy katolikus fiatal leánynak. Életeim. Kop-
pány. Egy délután a Luxembourg-kertben. A Baumgarten-
curée. Udvari bálon. Isten és az idő. Mai jegyzetek,
16. sz. A magyar paraszt és a magyar kultúra, öt találkozás.
Életeim. Apotheózis. Mai jegyzetek.
17. sz. Mit izent Kossuth Lajos? Európa. Ének Budapesthez.
Életeim. Szilágyi Márta. (Mutatvány egy készülő regény-
ből.) Mai jegyzetek.
18. sz. A választó jog reformja. Pro mansardo. Válasz gr.
Tisza Istvánnak. Mai jegyzetek.
- 19—20. sz. Toborzó. Levél Máriához. Sugarak. Kultúrfőlény
és kultúrpolitika. Senki sem múlhatja ezt a vermet. Mirá-
ku-lum a Barackos-úton. „fró.” A családom. Az utolsó
istentisztelet. Les Misérables. Mai jegyzetek.
21. sz. Az olympiász tanulmányai. Olympiász a temetőben.
Mai jegyzetek.

22. sz. Az új kereszteshadjárat. A magyarság megszervezése a dalban. Gömbös Gyula. Életeim. Az én karácsonyfáim. A jó lator. Mai jegyzetek.
- 23—24. sz. Patkó István halála. Haláltánc a kisebbségi kérdéssel. A cigánykirály halála. Ars poetica. A Gondviselő útjai. Az igazság. A kis Marco megváltása. A Zsuzsika mosolygása. Életeim. Mai jegyzetek.
25. sz. A szellemi együttműködés célja, tartalma, határai. Az álomról. Életeim.
20. sz. Virrasztó Koppány.
27. sz. A magyar trón problémája és Ausztria. A jó temető. Ecce homo. A szélsőségek rendszere.
28. sz. Juhász Gyula. A magyar néphadseregről. Makkai Sándor regénye. Életeim. Mai jegyzetek.
29. S7. A magyar néphadseregről. (2.) A kiválasztás. Életeim. Mai jegyzetek.
30. sz. Halleluja! Az elítéltek. A magyar nyelv. Erdély és a kritika: 1. Sületlenség: Tamási Áron könyve. 2. Erdélyi szomorúság. Mai jegyzetek.
- 31—32. sz. Ede megevé ebédem! (Milyen Szekfü nyílt Schittenhelm Ede sírján?) Mai jegyzetek.
33. sz. A jóhiszemű káoszhoz. Életeim. A magyar református öntudat mozgósítása.
- 34—35. sz. A képzőművészeti nevelés problémái és a magyar művészet. A magyar református öntudat mozgósítása. (2.) Életeim. Budapest környéke. Eötvös írói egyénisége. Mai jegyzetek.
36. sz. Nemzeti állam — politikai nemzet. A bírói tekintély lélektana. A magyar református öntudat} mozgósítása. (3.) Életeim. Mai jegyzetek.
37. sz. A holnap nacionalizmusa.
38. sz. A magyar Miniszterelnökhöz. Az Anschluss. A magyar református öntudat mozgósítása. (4.) Válasz egy magyar munkásnak. Életeim.
39. sz. Az anijúdaizmus bírálata. Anatole France. A másik élet. A történelmi regényről. Mai jegyzetek.

FÜZETENKÉNT 1.— P

ÉVI ELŐFIZETÉS 10.— P

*

A KÖVETKEZŐ SZÁM július elején jelenik meg.

*

KAPHATÓ: minden könyvkereskedésben. És: I., Városmajor-utca 19/b.